

Čís. 4941.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

»Jednajícím« za společenstvo, dosud nezapsané, jest nejen ten, kdo se ujednávání a obstarávání záležitostí společenstva účastní přímo a osobně tím, že osobně smlouvu ujednává neb osobně plnění přijímá, nýbrž i ten, kdo se účastní takovým způsobem, že vykoná třeba jen část činnosti, potřebné k provedení záležitosti, ale souhlasí s obstaráním zbytku činnosti ostatními jednately nebo vůbec s obstaráním celé záležitosti.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1925, Rv I 335/25.)

Žalobě proti dvěma členům dozorčí rady společenstva, dosud do rejstříku nezapsaného, o zaplacení kupní ceny za dodávky, objednané pro společenstvo, bylo oběma nižšími soudy vyhověno. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání, podanému jedním ze žalovaných.

Důvody:

Soud první stolice zjistil, a soud odvolací schválil mimo jiné i toto zjištění, že v zasedání představenstva a dozorčí rady — správně onoho kruhu osob, které společenstvo zakládaly a prozatím jeho záležitosti spravovaly, vždy bylo usnášeno, co, kolik a zač má býti objednáno, že po provedené objednávce v oněch zasedáních vždy objednané množství a jména dodavatelů, mezi nimiž i jméno žalobcovo, byla sdělena, že také dovolatel byl členem tak zvané dozorčí rady — v uvedeném smyslu — zakládaného, ale ještě nezapsaného společenstva, že se úkolů z tohoto členství ujal hned po první volbě a že je také po druhé volbě čile zastával. Dovolatel musil podle těchto zjištění ze své činnosti v »dozorčí radě« seznati, že někdo, ať už B. anebo kdo jiný, na základě povšechného zplnomocnění oním kroužkem za nezapsané společenstvo jednajících osob — třebaže jen mlčky — uděleného, za společenstvo sjednává smlouvy. Účastí v oněch zasedáních, v kterých o těchto smlouvách byly podávány zprávy, projevil tudíž, byť snad i jen mlčky, přece však zřetelně (§ 863 obč. zák.) — svůj souhlas s oním povšechným splnomocněním a se smlouvami na jeho základě ujednanými, jednal tudíž podle §u 8 zák. o spol. za společenstvo dosud nezapsané a proto jako takové neexistující a ručí proto rukou společnou a nerozdílnou s ostatními spolujednavšími osobami za všechny závazky, prýšící z těchto za jeho spolujednání dojednaných smluv bez rozdílu, zda lze pro každý jednotlivý případ dokázati právě i jeho svolení. Neboť z několika jednajících osob platí za spolujednajícího nejen ten, kdo se ujednávání a obstarávání záležitostí společenstva účastní přímo a osobně tím, že osobně smlouvu ujednává neb osobně plnění přijímá, nýbrž i ten, kdo se toho účastní takovým způsobem, že vykoná třeba jen část činnosti, potřebné k provedení záležitosti, ale s obstaráním zbytku činnosti ostatními jednately nebo vůbec s obstaráním celé záležitosti souhlasí. Důvod ručení takovýchto jednatelů jest právě v tom, že třetí osoby mají býti

chráněny v důvěře, že smlouvy budou splněny, a splnění mají zaručiti ti, kdo vzbudili důvěru tu svým chováním při obstarávání společné záležitosti nebo dali k jednání podnět a souhlas. Formální okolnosti, kdo vůči třetí osobě vystupoval jako jednající, nelze při tom přičítati rozhodnou váhu. Posoudily tudíž nižší soudy rozepři po právní stránce (§ 503 čis. 4 c. ř. s.) správně, uznávše dovolatele podle §u 8 zák. o společenstvech zavázaným z objednávek pro nezapsané společenstvo.

Čís. 4942.

Majitel domu jest povinen udržovati schůdným chodník vedoucí od vstupu do domu na ulici a jest práv (nájemníku) ze škody pádem na kluzkém chodníku.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1925, Rv I 405/25.)

Žalobce, nájemník v domě žalované, upadl za zimního dne na kluzkém chodníku, vedoucím od vchodu do domu žalované mezi zahrádkami na ulici. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice z polovice důvodem po právu. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalované, k odvolání žalobcovu pak uznal žalobní nárok po právu třemi čtvrtinami.

Nejvyšší soud k dovolání žalované uznal žalobní nárok důvodem po právu pouze jednou třetinou a uvedl v otázce, o níž tu jde, v

důvodech:

Dovolatelka napadá rozsudek odvolacího soudu toliko pro nesprávné posouzení právní. V první řadě vytýká, že odvolací soud neprávem ji považuje za povinnou k udržování chodníku při zahrádce před domem ve schůdném stavu. I když povinnost čistění dobrovolně převzala, nemohou prý jí z toho vzejíti újmy a není prý vyvráceno její stanovisko, že podle zákona nemá povinnosti k udržování onoho chodníku a také smluvně není k tomu zavázána, proto že smlouvou se sebou samou jako majitelkou se zavázati nemohla. Ale tu přehlíží jednak, že dle §u 1097 obč. zák. jest vůči svým nájemníkům povinna, udržovati předmět nájmu ve stavu k užívání způsobilém, k čemuž patří i udržování soukromého chodníku, který slouží ke vstupu do domu, když starost o to nájemníci zvlášť nepřevzali. Za druhé však dle všeobecného předpisu §§ 1295 a 1297 obč. zák. jest povinností majitele domu udržovati ho ve stavu, aby nikdo následkem vadnosti nepřišel ke škodě na zdraví a těle a zanedbání povinnosti té zavazuje ho k náhradě. Když tedy dovolatelka neprokázala, že její povinnost k udržování převzal někdo jiný, je povinna pečovati o schůdnost chodníku jako majitelka domu sama. Stejně se mylí dovolatelka, že jí za všech okolností osvobozuje od péče o chodník, když jí svěřila svému 73letému manželu, který s ní žije ve společné domácnosti, a že proto neručí, pokud nebylo prokázáno, že on je nezdatným podle §u 1315 obč. zák. Pouhým přenesením péče na jiného příkazem neosvobozuje se dovolatelka od zodpovědnosti. Toho zákon